

Igazgatói beszámoló

2014/15-ös tanévről

„Rendkívül mozgalmas évünk volt, nem annyira a szakmai munka tekintetében, mint a Kollégium működését befolyásoló tényezők miatt” írtam tavaly. Hát ez idén sem volt másként: a stratégia elfogadásra került, de ezután a kancellári rendszer okozott előre nem várt szervezeti változásokat. No, de kezdjük a szakmai munkával.

1. Programok

1.1 Bolyai Konferencia

Az idén jubiláltunk, 20. alkalommal került megrendezésre a Bolyai Konferencia. A kollégisták ötlete az volt, hogy a rendezvény ez alkalommal a TTK épületében legyen, ezzel is emeljük az esemény fényét. Aztán az időpont kijelölésével kicsit elcsúsztunk, így az OTDK rendezvények, illetve más konferenciák miatt egyedül a május 1-i hétvége jöhetett szóba. A XX. Bolyai Konferencia tehát 2015. május 2-3-án került megrendezésre. Fő szervező Bethlendy Boglárka volt, aki profi módon tartotta kézben az eseményeket. Az immár hagyományos két plenáris előadást Nádasdy Ádám nyelvész, a BTK és Frei Zsolt fizikus, a TTK egyetemi tanárai tartották, mindketten rendkívül profin, a sokféle közönség számára is élvezhető előadást tartottak. Idén is hat különböző szekcióban hallgathattunk meg előadásokat. Először a jogtudomány, majd a biológia, matematika, földrajz, történelem, pszichológia, szociológia, földrajz, sőt csillagászat is terítékre került kb. 30 előadásban. A két poszterszekcióban további 34 munka került bemutatásra. Talán egy kicsit csappant az érdeklődés az előző évhez képest, én ezt főleg a szerencsétlen időpontnak tulajdonítom. Nagy öröm volt, hogy megtisztelt minket Kondor Imre alapító igazgató, Patkós András korábbi igazgató és többen a szakszeminárium-vezetők, Baráti Kör tagok közül.

1.2 Csütörtök Este

Ismét nem készült el időben a program, többször is kellett rögtönözni, sőt egy alkalom el is maradt, mert az előadó lemondásakor a „tartalékokat” már elhasználtuk. Mindenképpen szigorúbban kell a programot összeállítani! Az őszi félév előadói Muha Lajos informatikus, Szegedy-Maszák Mihály irodalmár, Kóspál Ágnes csillagász, Király Júlia közgazdász, Csicsmann László politológus, Novák Zoltán vegyész (Lendületcsoport vezető), Palkovics László államtitkár úr, és Báron György filmesztéta voltak, valamint bemutatkozott a biológusok új szakszeminárium-vezetője, Magyarai Enikő is. Tavasszal Eröss Loránd idegsebész, Németh György történész, Körmendi Tamás

irodalmár, Puskás Tamás rendező, színházigazgató, Bachmann Bálint építész, Fekete Andrea kutató orvos (Lendületcsoport vezető), Katz Sándor fizikus voltak. Ezen kívül meglátogattuk az MTA Természettudományi Kutatóközpontját és két közös színházlátogatásra is sor került: az egyik a Nemzeti színházban, a másik pedig a Centrál színházban, Puskás Tamás igazgató úr meghívására (aki nyilván jól érezte magát köztünk!!).

1.3 Kirándulás

Két kirándulás is volt az idén, mindkettő a biológusok jóvoltából: egy egynapos a Tisza-tóhoz és egy kétnapos Szögligetre, amely egy hosszú barlangtúrát is tartalmazott. Nagyon köszönöm Schlett Katalin és Magyar Enikő tanárnők szervezőmunkáját!

1.4 Nyelvórák

Az őszi félévben még csak egy német kurzus indult, nagyon kevés résztvevővel. Az aktivitás hiánya megdöbbentett, ezért a félév végén felmértem az igényeket. Ennek nyomán angol, német és francia kurzus is indult tavasszal, több szinten is. Úgy tűnik, még így sem lett kihasználva az órák teljes kapacitása, de a pontos felmérés még várat magára. Kérnék tippet, hogyan tudnám nagyobb lelkesedésre bírni a kollégistákat!! A tanárok bérét részben az NTP-SZKOLL pályázatból fizettük.

2. Felvételi

A szokásoknak megfelelően a felvételire augusztus folyamán került sor. A következő táblázat foglalja össze a felvétellel kapcsolatos számokat:

| Szakterület | Jelentkezett | Szóbeli | Felvettük belső | Felvettük külső | Teljes létszám |
|----------------------------|---------------------|----------------|----------------------------|----------------------------|-----------------------|
| Biológia | 4 | 4 | - | 3 | 10 |
| Fizika | 5 | 3 | 1 | - | 10 |
| Földrajz- földtudomány | 5 | 4 | 3 | 1 | 15 |
| Matematika- informatika | 17 | 4 | 2 | 2 | 39 |
| Kémia | 5 | 5 | 3 | 2 | 20 |
| Összesen | 36 | 20 | 9 | 7 | 95 |

Belső tagok száma 65, ezzel teljes kapacitással működünk. További 30 külső is részt vesz a

Kollégium munkájában. Szakszemináriumok közötti arányok szinte változatlanok az előző évihez képest.

3. Pályázatok

Ismét sikeresen pályáztunk Nemzeti Tehetség Program (NTP) SZKOLL kiírásán, 2 millió Ft-ot nyertünk el. A pályázás időpontja, a felhasználás határideje (június 30.) nem változott, így elköltése továbbra is nagyon nehéz. Annyiban rutinosak voltunk, hogy sikerült előre munkaszámot kapni, így az eredményhirdetés előtt már költeni tudtuk a pénzt. Az NTP másik lehetséges alprogramjához nem csatlakoztunk, a fő ok a lebonyolítás körüli tavalyi zűrzavar volt.

4. Pénzügyek

A 2014-es pénzügyi évet ismét jelentős maradvánnyal sikerült zárni. Ennek egyik oka, hogy a működtetésre csak viszonylag keveset kell fordítanunk, az NFK-val való megosztás révén. Ezen kívül a programok egy részét SZKOLL pályázatból tudtuk fedezni és ismét jelentős volt a vendégszobákból befolyó pénz is. A maradványt idén felújításra fordítjuk (l. alább).

A 2015-ös költségvetés még az üzemeltetés és szakmai munka szétválasztása (l. 6. pont alább) nélkül valósult meg, a tavalyi elvek szerint azzal, hogy most a tavalyi 15 millió Ft helyett 30 millió Ft került szétosztásra a hallgatók után kapott támogatás és befizetéseken felül. A Bolyai Kollégium ebből 4.2 millió Ft-tal részesült a tavalyi 500 eFt-tal szemben. Így a költségvetésünk főösszege 20.828 E Ft lett.

5. Fejlesztések

5.1 2014. nyarán lezajlott felújítás

A 2013-as maradványból 2014. nyarán megvalósult a vizesblokkok tavaly már beharangozott felújítása, valamint az 1. emeleti előadó ablakainak cseréjére is. Ezzel az épület minden ablaka energiatakarékos lett. Ezekre kb. 5 868 175 Ft-ot költöttünk.

5.2 Tenispálya felújítása

Hallgatók igénye volt, hogy felújítsuk a tenispályát, amely jelenleg teljesen használhatatlan. Erre a 2014-es maradvány lehetőséget teremt. Sajnos a szervezés nagyon lassan halad, a Kollégiumi Szolgáltató Központ több más sportpálya felújítással vonná ezt össze, engedélyeztetés bonyolult. Remélem azért meg fog valósulni idén nyáron.

6. Egyetemen belüli helyzetünk

6.1 Szakkollégiumi stratégia

Tavaly nagy örömmel számoltam be, hogy elkészült a Szakkollégiumi Stratégia. Sajnos a nyári utolsó Szenátus ülésre nem került be az anyag, viszont ősszel már új stábbal dolgozott a Rector úr, amelyet a Főigazgató-asszony ügyesen játszott ki a dokumentum elfogadásának hátráltatására. Végül is a decemberi Szenátus ülés elfogadta a dokumentumot, mely deklarálja, hogy a szakkollégiumok értékek az Egyetem szempontjából, és ezért finanszírozásuk alapvetően az Egyetem feladata.

6.2 Új egyetemi SzMSz

Januárban, a Kancellár úr érkezésével új helyzet állt elő, új SzMSz született, amelyben szétválik a működtetés és a szakmai munka. Az előbbi a kancellár, az utóbbi a rektor felügyelete alá tartozik. Az új SzMSz továbbra is önálló szervezeti egységként deklarálta a szakkollégiumokat, státuszukat illetően hivatkozva a Stratégiára is. Szakmai felügyeletre a Rector úr az ún. Rektori Koordinációs Központot hozta létre, melyhez nem csak a szakkollégiumok, de pl. az Egyetemi Könyvtár is tartozik. Sikerült egy szövegezési pontosítást is elérni, elsőre a „szolgáltató egységek” között voltunk feltüntetve, de meggyőztük Rektor urat, hogy sokkal inkább oktatási-kutatási egységek között van a helyünk.

Közben mi, szakkollégium igazgatók találkoztuk a Kancellár úrral, aki biztosított minket támogatásáról, de ez nem csak frázis volt, éreztük, pontosan tudja kik vagyunk, mi a szerepünk az Egyetem működésben és nagyon figyelmesen hallgatta meg beszámolóinkat a működésről. Azon viszont elcsodálkozott, hogy az öt szakkollégium mennyire különböző szervezetben működik.

6.3 Gazdálkodási szabályzat

A bonyodalmak májusban kezdődtek. Ekkor készült el az Egyetem Gazdálkodási Szabályzata. Ebben már szó sem volt az önálló gazdálkodásról! Hamar kiderült, nem esküdött össze ellenünk senki, mindössze a Kancellár úr csökkenteni kívánja a kötelezettségvállalók körét. Bár az elv összességében érthető, azt nem tudtuk elfogadni, hogy a Rektori Koordinációs Központ vezetője rendelkezzen a szakkollégiumok forrásai felett, és féltünk attól is, hogy hosszú távon az RKK alá tartozó többi egységgel, mint pl. az Egyetemi Könyvtár(!) kell megvívunk a költségvetési csatákat. Rector úr támogatásával, Kancellár úr megértésével kompromisszumos megoldás született: megmaradt az Egyetem költségvetésében az egyes szakkollégiumokhoz tartozó külön sor, és az RKK csak az igazgatók kérésére vállalhat kötelezettséget. Ez így persze sokkal bonyolultabb eljárásrendhez vezet, de legalább az önállóságunk megmaradt (és csökkent a formális kötelezettségvállalók száma is).

Az eljárásrend viszont máig nem készült el, kidolgozásra vár, hogyan fognak kifizetéseink

megvalósulni. Arra várunk, hogy kinevezzék az RKK igazgatóját. Addig a dolgok *ad hoc* történnek, szerencsére a kancellári szervezet segítőkész, és Punkné Szalai Bori titkárságvezetőnk türelemmel és jó kapcsolatépítéssel úrrá tud lenni a helyzeten.

6.4 Üzemeltetés és szakmai munka szétválasztása

Az üzemeltetéssel kapcsolatos feladatokat a szakkollégiumok át kell adják a Kollégiumi Szolgáltató Központnak. A Kancellár úr szóbeli utasítása szerint ebben a folyamatban nem járhatnak rosszul a szakkollégiumok, az eddigi szolgáltatásokat fent kell tartani. A legkönnyebb helyzetben a Bolyai Kollégium van, hiszen mi már eddig is az NFK-val együtt üzemeltettük az épületet. Seifert igazgató úrral holnap (június 16-án) kezdem el erről a tárgyalásokat.

7. Szekszemináriumok vezetése

Több változás is történt az év folyamán.

7.1 Biológia

Ódor Pétert kinevezték az MTA Ökológiai Kutatóközpont igazgatójává, ezért nem tudta tovább vállalni ezt a tevékenységet. Péter több éven keresztül meghatározó szereppel bírt a Bolyai Kollégium életében, munkáját nagyon köszönjük! Helyette Magyar Enikő tudományos főmunkatárs került a biológia szakszemináriumhoz. Schlett Katalinnal rendkívül jól dolgoznak együtt, jól kiegészítik egymást szakmailag is. Enikő azonban gyermeket vár, így a következő tanévben Kovács M. Gábor fogja őt pótolni, aki tanszékvezetői kinevezésével egyidőben vállalta a feladatokat!!

7.2 Földrajz-földtudomány

Erőss Anita gyermeket szült, helyettesítésre Simon Szilvia vállalkozott, de Nagy Baláznak besegített Bíró Tamás is, aki PhD-sként tagja a Kollégiumnak.

7.3 Matematika és informatika

Ebben a félévben kísérletképpen a matematikusok és informatikusok szakszemináriumai részben külön zajlottak. Úgy tűnik, ily módon sikerült középutat találni, mindkét társaság tarthat szigorúan szakmai programokat is, de belehallgathat a másikon témáiban is. Itt Pálvölgyi Dömötör köszönt el a tanév végével külföldi útja miatt. Köszönjük áldozatos munkáját! Zábrádi Gergely, a Kollégium alumnusa veszi át tőle a feladatokat.

7.4 Fizika

Keresünk Sasvári Tanár úr mellé egy fiatalabb segítőt, de én személy szerint számítanék még tanár úr munkájára is, hasonlatosan a kémia szakszeminárium működéséhez.

Összefoglalva: a Kollégium működésében nagy változások történtek, de ez a folyamat egy rendkívül barátságos, támogató közegben történik. Ebben nagy szerepe van mind a Rektor úrnak, mind pedig a Kancellár úrnak és csapataiknak, valamint annak, hogy egy elfogadott Stratégiára tudunk hivatkozni. Mindezekről nem hátráltatva a szakmai munka is rendben folyt.

Budapest, 2015. június 15.



Szalay Péter egyetemi tanár
a Bolyai Kollégium igazgatója